

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Emisja głosu Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

<p>Kierunek studiów Filologia polska</p> <p>Specjalność Specjalność logopedyczna</p> <p>Jednostka organizacyjna Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej</p> <p>Poziom studiów studia pierwszego stopnia</p> <p>Forma studiów studia stacjonarne</p> <p>Profil studiów profil ogólnoakademicki</p>	<p>Cykl dydaktyczny 2023/24</p> <p>Kod zajęć 03FPLLOGS.12S.00293.23</p> <p>Języki wykładowe polski</p> <p>Obligatoryjność Obowiązkowy specjalnościowy</p> <p>Blok zajęciowy Przedmioty specjalnościowe</p>	
<p>Koordynator zajęć</p>	Sylwia Karolak, Agnieszka Kula, Małgorzata Rutkiewicz-Hanczewska	
<p>Prowadzący zajęcia</p>	Ewa Kaptur	
<p>Okres Semestr 2</p>	<p>Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia</p> <ul style="list-style-type: none">Warsztaty: 30, Zaliczenie z oceną	<p>Liczba punktów ECTS 2</p>

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	kształtowanie prawidłowych czynności ruchowych związanych z tworzeniem głosu
C2	kształtowanie kontroli kinetyczno-czuciowo-słuchowej procesu głosotwórczego
C3	kształcenie zdolności do samodzielnej pracy, wnioskowania na podstawie przesłanek, zdobywanie umiejętności zastosowania wiedzy z zakresu emisji głosu
C4	wykształcenie umiejętności prawidłowego oddychania, fonacji i artykulacji w toku mówienia
C5	sprawdzenie umiejętności dykcyjnych i komunikacyjnych
C6	przekazanie informacji o chorobach narządu głosowego (przyczyny, lokalizacja, objawy, leczenie) oraz elementarnych zasadach higieny i profilaktyki głosu
C7	nauczenie praktycznego wykorzystania podstawowej wiedzy z zakresu technik mówienia w sytuacjach wystąpień publicznych
C8	kształtowanie umiejętności pozwalających na interdyscyplinarne łączenie wiedzy językoznawczej z wiedzą z zakresu psychologii, biologii, medycyny

Wymagania wstępne

podstawowa wiedza z fonetyki i fonologii języka polskiego

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	posługuje się podstawową terminologią z zakresu emisji głosu	FPL_K1_W02, FPL_K1_W04, FPL_K1_W09	Test
W2	omawia podstawowe pojęcia z zakresu anatomii i fizjologii narządu głosu	FPL_K1_W02, FPL_K1_W04, FPL_K1_W09	Test
W3	omawia proces tworzenia się głosu oraz rodzaje głosu	FPL_K1_W02, FPL_K1_W09	Test, Zaprezentowanie wybranego tekstu
W4	wymienia i opisuje choroby zawodowe narządu głosowego	FPL_K1_W02, FPL_K1_W04	Test
Umiejętności - Student/ka:			
U1	odróżnia właściwy sposób wydobywania głosu od nieprawidłowego	FPL_K1_U03, FPL_K1_U04	Test, Zaprezentowanie wybranego tekstu
U2	dobiera odpowiednie ćwiczenia oddechowe, fonacyjne, artykulacyjne do możliwości głosowych swoich oraz dzieci i dorosłych z zaburzeniami głosowymi	FPL_K1_U03, FPL_K1_U04, FPL_K1_U05	Test, Zaprezentowanie wybranego tekstu
U3	stosuje w praktyce podstawowe zasady higieny aparatu głosowego i profilaktyki zaburzeń głosu	FPL_K1_U03, FPL_K1_U04, FPL_K1_U05	Test
U4	doskonali jakość określonych parametrów swojego głosu oraz wykorzystuje różne techniki mówienia, by uniknąć efektu męczliwości głosu	FPL_K1_U03, FPL_K1_U04, FPL_K1_U05	Test, Zaprezentowanie wybranego tekstu

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	pracuje w parach lub w zespole, by zrealizować wspólny cel	FPL_K1_K08, FPL_K1_K11, FPL_K1_K12	Zaprezentowanie wybranego tekstu

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Co to jest emisja głosu? Emisja głosu w mowie i w śpiewie. Cechy prawidłowej emisji głosu. Starzenie się głosu	W1, W2, W3, U1	Warsztaty
2.	Budowa i funkcjonowanie układu respiracyjnego, fonacyjnego, artykulacyjnego i słuchu. Metody badania głosu i słuchu	W1, W2, W3, U1	Warsztaty
3.	Teorie powstawania głosu. Rodzaje głosu ludzkiego. Cechy głosu ludzkiego. Różne możliwości głosowe osób zawodowo pracujących głosem	W1, W2, W3, U1	Warsztaty
4.	Zaburzenia narządu głosu i choroby zawodowe głosu. Regulacje prawne - ustawa dotycząca chorób zawodowych głosu	W4, U3	Warsztaty
5.	Higiena i profilaktyka głosu. Prezentacja wybranych publicznych wystąpień osób związanych z mediami - pozytywne i negatywne przykłady pracy głosem	W1, W2, W4, U1, U3	Warsztaty
6.	Praktyczna metoda pracy nad głosem. Prawidłowa i nieprawidłowa postawa w pozycji siedzącej i stojącej. Prawidłowy i patologiczny wdech oraz wydech. Podparcie oddechowe. Ćwiczenia oddechowe, fonacyjne, artykulacyjne. Ćwiczenia w celu uzyskania rezonansu i wyrównania rejestrów - ćwiczenia wykonywane indywidualnie, w parach, w grupach	W3, U1, U2, U4, K1	Warsztaty
7.	Elementy fonetyki segmentalnej: prawidłowa wymowa samogłosek, spółgłosek sonornych i właściwych. Elementy fonetyki suprasegmentalnej: podstawowe zasady posługiwania się głosem i elementami prozodycznymi mowy - intonacja, akcent. Najczęściej występujące błędy wymowy i trudności artykulacyjne. Wpływ użytego rejestru oraz barwy głosu na ekspresję i ładunek emocjonalny tekstu	W3, U1, U2, U4	Warsztaty
8.	Ćwiczenia wyrazów, fraz, fragmentów i pełnych utworów literackich - indywidualnie, w parach, w grupach. Indywidualne publiczne wystąpienie: przygotowanie prezentacji tekstu cudzego lub własnego	U2, U4, K1	Warsztaty

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
-------------	----------------------------------

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Warsztaty	Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Metoda ćwiczeniowa, Metoda warsztatowa, Pokaz i obserwacja, Demonstracje dźwiękowe i/lub video, Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Warsztaty	<p>Warunkami zaliczenia zajęć są zdanie testu oraz właściwe zaprezentowanie wybranego tekstu.</p> <p>Kryteria oceniania:</p> <p>bardzo dobry (bdb; 5,0) - bardzo dobra znajomość podstawowych pojęć i zagadnień szczegółowych z zakresu emisji głosu; bardzo dobra orientacja w tematyce związanej z higieną i profilaktyką głosu oraz chorobami narządu głosowego; doskonała znajomość ćwiczeń oddechowych, fonacyjnych i artykulacyjnych oraz umiejętność zastosowania tej wiedzy w praktyce</p> <p>dobry plus (db+; 4,5) - bardzo dobra znajomość podstawowych pojęć i zagadnień szczegółowych z zakresu emisji głosu; dobra orientacja w tematyce związanej z higieną i profilaktyką głosu oraz chorobami narządu głosowego; doskonała znajomość ćwiczeń oddechowych, fonacyjnych i artykulacyjnych oraz umiejętność zastosowania tej wiedzy w praktyce</p> <p>dobry (db; 4,0) - dobra znajomość podstawowych pojęć i zagadnień szczegółowych z zakresu emisji głosu, dobra orientacja w tematyce związanej z higieną i profilaktyką głosu oraz chorobami narządu głosowego; dobra znajomość ćwiczeń oddechowych, fonacyjnych i artykulacyjnych oraz umiejętność zastosowania tej wiedzy w praktyce</p> <p>dostateczny plus (dst+; 3,5) - zadowalająca znajomość podstawowych pojęć i zagadnień szczegółowych z zakresu emisji głosu; dobra orientacja w tematyce związanej z higieną i profilaktyką głosu oraz chorobami narządu głosowego; zadowalająca znajomość ćwiczeń oddechowych, fonacyjnych i artykulacyjnych oraz przeciętna umiejętność zastosowania tej wiedzy w praktyce</p> <p>dostateczny (dst; 3,0) - podstawowa znajomość pojęć i zagadnień szczegółowych z zakresu emisji głosu; dostateczna orientacja w tematyce związanej z higieną i profilaktyką głosu oraz chorobami narządu głosowego; niezadowalająca znajomość ćwiczeń oddechowych, fonacyjnych i artykulacyjnych oraz wyraźne braki w umiejętności praktycznego zastosowania tej wiedzy</p> <p>niedostateczny (ndst; 2,0) - brak znajomości pojęć i zagadnień szczegółowych z zakresu emisji głosu; niedostateczna orientacja w tematyce związanej z higieną i profilaktyką głosu oraz chorobami narządu głosowego; niezadowalająca znajomość ćwiczeń oddechowych, fonacyjnych i artykulacyjnych oraz brak umiejętności praktycznego zastosowania tej wiedzy</p>

Literatura

Obowiązkowa

1. E. Binkuńska, Higiena i emisja głosu mówionego, Bydgoszcz 2012
2. E. Kaptur, Logopedo, dbaj o swój głos!, „Wielkopolski Przegląd Logopedyczny”, nr 1/14/2017, s. 41-50
3. E. Kaptur, J. Sławek, Starzenie się głosu, [w:] Starość - język - komunikacja. Nowe obszary logopedii, red. S. Milewski, K. Kaczorowska-Bray, Barbara Kamińska, Gdańsk 2020, s. 255-274
4. M. Kisiel, Emisja i higiena głosu w pracy dydaktyczno-wychowawczej nauczyciela, Dąbrowa Górnicza 2012
5. Emisja głosu nauczyciela: wybrane zagadnienia: praca zbiorowa, red. M. Przybysz-Piwko, Warszawa 2006
6. Narząd głosu i jego znaczenie w komunikacji społecznej, red. A. Obrębowski, Poznań 2008
7. M. Oczkoś, Sztuka poprawnej wymowy, czyli o bełkotaniu i fałdowaniu, Warszawa 2007
8. M. Oczkoś, Paszczodźwięki. Mały poradnik dla wielkich mówców, Warszawa 2010
9. B. Tarasiewicz, Mówię i śpiewam świadomie. Podręcznik do emisji głosu, Kraków 2003
10. A. Sojka, Rola emisji głosu w pracy logopedy, „Forum Logopedy” 2018, nr 27, s. 62-64
11. B. Toczyska, Elementarne ćwiczenia dykcji, wyd. 2, Gdańsk 2003
12. B. Toczyska, Głośno i wyraźnie. 9 lekcji dobrego mówienia, Gdańsk 2007
13. A. Walencik-Topiłko, Głos jako narzędzie. Materiały do ćwiczeń emisji głosu dla osób pracujących głosem i nad głosem, Gdańsk 2009
14. A. Walencik-Topiłko, Profilaktyka, diagnoza i terapia głosu - zadanie i wyzwanie dla logopedy, „Forum Logopedy” 2018, nr 27
15. M. Zalesska-Kręcicka, T. Kręcicki, E. Wierzbicka, Głos i jego zaburzenia: zagadnienia higieny i emisji głosu, Wrocław 2004
16. Powyższa lista ma charakter orientacyjny i jest realizowana we fragmentach z uwzględnieniem zaplanowanego dla przedmiotu nakładu czasu pracy przewidzianego na czytanie.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Warsztaty	30
Czytanie wskazanej literatury	10
Przygotowanie do zaliczenia	10
Przygotowanie do zajęć	5
Inne	5
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
FPL_K1_K08	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do aktywności w podejmowaniu działań profesjonalnych samodzielnie i zespołowo z wykorzystaniem podstaw przedsiębiorczości;
FPL_K1_K11	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do funkcjonowania w zróżnicowanym (także międzynarodowym) otoczeniu społeczno-kulturowym i zawodowym.
FPL_K1_K12	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do rozwiązywania problemów i pracy w zespole z wykorzystaniem własnej wiedzy oraz wskazówek ekspertów na rzecz dobra danego środowiska społecznego;
FPL_K1_U03	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i wykorzystywać informacje dla celów badawczych lub zawodowych;
FPL_K1_U04	Absolwent/ka potrafi stosować odpowiednie procedury (formułować i analizować problemy, dobierać metody i narzędzia, opracowywać, prezentować i wdrażać wyniki badań) w celu rozwiązywania nietypowych zadań w zakresie wybranej specjalności;
FPL_K1_U05	Absolwent/ka potrafi przez całe życie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje umiejętności ogólne i dziedzinowe oraz podejmować współpracę z innymi osobami;
FPL_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie elementarną terminologię z zakresu badań nad językiem, literaturą i ich kontekstami;
FPL_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych tekstów ze szczególnym uwzględnieniem komunikatów językowych, w tym literackich, właściwe dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych w obrębie literaturoznawstwa i językoznawstwa;
FPL_K1_W09	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe zagadnienia językoznawstwa ogólnego, a także terminologię i procedury analityczne w tym zakresie;